

- The American Heritage Dictionary of the English Language*. 2000. Fourth Edition. Boston: Houghton Mifflin.
- Wallace, J. R. 2006. Servant Leadership: A Worldview Perspective. *International Journal of Leadership Studies*, 2(August): 114–132.
- Zahra Al-Zeera. 2001. *Wholeness and holiness in education: An Islamic perspective*. London: The International Institute of Islamic Thought.

**KURIKULUM BERSEPADU TAHFIZ (KBT) DI SEKOLAH MENENGAH AGAMA (SMA): PERSEPSI GURU
TAHFIZ TERHADAP PENGLIBATAN PELAJAR DALAM
SUBJEK MAHARAT AL-QURAN.**

Muhammad Syafie Salihin bin Hasan
msyafee@kuis.edu.my
Muhammad Ashraf bin Shahrulail
ashrafshahrulail89@gmail.com

Abstrak

Kurikulum Bersepadu Tahfiz (KBT) merupakan satu kurikulum standard di peringkat sekolah menengah yang dilaksanakan sebagai penerusan dan perkembangan daripada program tahfiz sedia ada di sekolah. Kajian ini bertujuan untuk menilai persepsi guru tahfiz terhadap pembelajaran Mahārāt al-Quran di sekolah menengah agama (SMA) sekitar negeri sembilan. Objektif kajian ini adalah untuk mengenal pasti persepsi guru tahfiz terhadap penglibatan pelajar sepanjang proses pembelajaran Mahārāt al-Quran. Persampelan seramai 90 orang ditentukan dengan merujuk jadual Krejcie & Morgan (1970) yang melibatkan enam buah sekolah di Negeri Sembilan. Kajian ini menggunakan kaedah persampelan rawak berstrata. Kajian ini menggunakan pendekatan kuantitatif iaitu melalui edaran soal selidik bagi mengumpul data dan maklumat. Data telah dianalisis menggunakan perisian IBM Statistical Package for Social Science (SPSS) versi 25.0 secara deksriptif untuk mengetahui nilai min, sisihan piawai, peratusan dan data interpretasi. Dapatan kajian mendapati penglibatan pelajar dalam pembelajaran Mahārāt al-Quran berada pada tahap sederhana tinggi. Antara perkara yang dicadangkan adalah proses penambahbaikan perlu dilakukan dari semasa ke semasa bagi memastikan pelaksanaan Kurikulum Bersepadu Tahfiz (KBT) Mahārāt al-Quran yang dijalankan menepati matlamat dan objektif yang dirancang.

Kata Kunci: Persepsi Guru Tahfiz, Pembelajaran, Mahārāt al-Quran, Kurikulum Bersepadu Tahfiz.

Abstract

Kurikulum Bersepadu Tahfiz (KBT) is a standard curriculum at the secondary school level that is implemented as a continuation and development of the existing tahfiz program in schools. This study aimed to assess the perceptions of tahfiz teachers on the learning of Mahārāt al-Quran in religious secondary schools (SMA) around the nine states. The objective of this study was to identify the perceptions of tahfiz teachers on student involvement throughout the learning process of Mahārāt al-Quran. A sampling of 90 people was determined by referring to the table of Krejcie & Morgan (1970) which involved six schools in Negeri Sembilan. This study uses a stratified random sampling method. This study uses a quantitative approach through the distribution of questionnaires to collect data and information. Data were analyzed using IBM Statistical Package for Social Science (SPSS) version 25.0 software descriptively to determine the mean value, standard deviation, percentage and interpretation data. The findings of the study found that the teaching methodology, Teaching Aids (BBM) and student involvement in learning Mahārāt al-Quran are also at a moderately high level. Among the things that are proposed is the process of improvement should be done from time to time to ensure the implementation of the Integrated Curriculum Tahfiz (KBT) Mahārāt al-Quran carried out in accordance with the goals and objectives planned.

Keywords: Tahfiz Teacher Perception, Learning, Mahārāt al-Quran, Kurikulum Bersepadu Tahfiz

Definisi

Berikut merupakan beberapa perkataan daripada tajuk kajian yang diberi definisi agar maksudnya lebih jelas dan berfokus:

a. Kurikulum Bersepadu Tahfiz (KBT)

Kurikulum Bersepadu Tahfiz (KBT) merupakan satu kurikulum standard di peringkat sekolah menengah yang dilaksanakan sebagai penerusan dan perkembangan daripada program tahfiz sedia ada di sekolah. Kurikulum Bersepadu Tahfiz (KBT) yang diperkenalkan oleh Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) masa kini menggabungkan subjek pendidikan tahfiz Kurikulum Bersepadu Tahfiz (KBT) dan Kurikulum Bersepadu Sekolah Menengah (KBSM). (Sri Andayani et al., 2021).

b. Persepsi

Persepsi menurut Kamus Dewan (2013) ialah gambaran atau bayangan dalam hati atau fikiran (tentang sesuatu), pandangan (menerusi pancaindera). Dalam kajian ini persepsi adalah merujuk kepada pandangan seseorang terhadap sesuatu perkara iaitu pandangan seorang guru terhadap penglibatan pelajar dalam subjek *Mahārāt Al-Quran* di Sekolah Menengah Agama (SMKA) sekitar Negeri Sembilan. Persepsi akan dinilai berdasarkan jawapan kepada soal selidik daripada para guru Sekolah Menengah Agama (SMA) di Negeri Sembilan. Guru-guru tersebut ialah guru yang mengajar mata pelajaran *Mahārāt Al-Quran*.

c Guru Tahfiz

Kamus Dewan (2013) menjelaskan makna guru iaitu orang yang mengajar, pendidik, pengajar, pengasuh dan pelatih. Guru dalam kajian ini adalah golongan pendidik yang digelar guru tahfiz dalam pengajaran *Mahārāt Al-Quran* Sekolah Menengah Agama (SMA) di Negeri Sembilan. Menurut Sri Andayani (2021), Guru Tahfiz bukan Guru Pendidikan Islam maka tanggung jawab Guru Tahfiz adalah sangat berbeza dengan Guru Pendidikan Islam.

d Penglibatan

Menurut Kuh (1992), penglibatan adalah proses sosialisasi pemahaman dan pembelajaran tentang cabarancabaran, tuntutan, keperluan, faedah dan ganjaran di persekitaran pelajar. Kajian ini akan mengkaji tentang persepsi guru tahfiz terhadap penglibatan pelajar dalam subjek *Mahārāt al-Quran*

e Maharat al-Quran

Mahārāt al-Quran merupakan salah satu daripada matapelajaran Kurikulum Bersepadu Tahfiz (KBT) selain daripada matapelajaran *Hifz al-Quran*. Mata pelajaran *Mahārāt al-Quran* merangkumi enam sub bidang yang diajarkan iaitu Tilawah (bacaan) al-Quran, Adab al-Quran, Hukum Tajwid, Ilmu *Qirā'at* (kaedah bacaan), Amali *Qirā'at* (kaedah bacaan secara praktikal) dan *Rasm 'Uthmāni* (kaedah tulisan) (KPM, 2016).

Kurikulum Bersepadu Tahfiz (KBT) adalah kurikulum yang digubal berdasarkan kurikulum tahfiz al-Quran dari pelbagai institusi pendidikan agama yang diselaraskan oleh Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM), Jawatankuasa Kurikulum Agama Lembaga Penasihat Penyelarasan Pelajaran Dan Pendidikan Agama Islam (LEPAI) dan Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM). (Norazman Alias et al., 2020) Pada asalnya, kurikulum ini dijadikan cadangan dan saranan supaya kurikulum dini dan kurikulum tahfiz di Sekolah Agama Bantuan Kerajaan (SABK) diselaras dan dijadikan Kurikulum Kebangsaan ketika Seminar Pemantapan Kurikulum SABK peringkat kebangsaan pada 3 hingga 5 Disember 2008 di Port Dickson, Negeri Sembilan. Cadangan penyelarasan kurikulum ini juga disepakati pada Persidangan Ketua-Ketua Jabatan/ Majlis Agama Islam Negeri Seluruh Malaysia Kali ke-86 di Kangar pada 27 Mei 2011. Seterusnya, pada 4 Disember 2012, mesyuarat Majlis Kebangsaan bagi Hal Ehwal Agama Islam Malaysia (MKI) telah bersetuju menamakan kurikulum baharu ini sebagai Kurikulum Bersepadu Dini (KBD) dan Kurikulum Bersepadu Tahfiz (KBT). (Nik Mohd Saiful Azizi & Rabiatul Athirah, 2020)

Matapelajaran *Mahārāt al-Quran* merupakan salah satu daripada matapelajaran Kurikulum Bersepadu Tahfiz (KBT) selain daripada matapelajaran *Hifz al-Quran*. Mata pelajaran *Mahārāt al-Quran* merangkumi enam sub bidang yang diajarkan iaitu Tilawah (bacaan) al-Quran, Adab al-Quran, Hukum Tajwid, Ilmu *Qirā'at* (kaedah bacaan), Amali *Qirā'at* (kaedah bacaan secara praktikal) dan *Rasm 'Uthmāni* (kaedah tulisan) (KPM, 2016). Pada tingkatan 1, 2 dan 3 murid wajib mempelajari ilmu tajwid yang disediakan di dalam buku teks. Ketika di tingkatan 4 dan 5, pelajar akan mempelajari berkaitan ilmu *Qirā'at*. Selain itu, murid juga perlu bertalaqqi dengan guru di samping menguasai hafalan 30 juzuk (KPM, 2017). Dalam mata pelajaran ini, guru harus bersedia dari aspek tajwid, penguasaan Bahasa Arab, bentuk kaedah bacaan *qirā'at* dan asas nahu dalam Bahasa Arab. (KPM 2017). Selain itu, sokongan

alat bantu mengajar yang pelbagai mampu meningkatkan motivasi pelajar dalam menguasai mata pelajaran ini. (Rabiatul Athirah et al., 2021)

Pada masa kini, bidang *Mahārāt al-Quran* merupakan suatu ilmu yang sangat penting dan sentiasa berkembang di dalam masyarakat. Justeru, pengkaji memberi tumpuan kepada kelompok guru sebagai topik perbincangan kerana peranannya yang dilihat sebagai pendokong utama ketika berlakunya gelombang kedua transformasi pendidikan ke arah melahirkan masyarakat Malaysia yang kreatif, inovatif dan kompeten (Tengku Sarina & Fatimah, 2018).

Kepentingan Kajian

Kajian ini dijalankan bertujuan untuk mendapatkan maklum balas daripada warga KBT terhadap mata pelajaran *Mahārāt Al-Quran* yang merangkumi aspek penglibatan pelajar terhadap proses pembelajaran *Mahārāt Al-Quran*. Berpandukan kajian yang dijalankan ini adalah diharapkan dapat memberi suatu input dan maklumat yang berguna kepada semua Sekolah Menengah Agama yang melaksanakan Kurikulum Bersepadu Tahfiz (KBT) khususnya dan kepada Bahagian Pendidikan Islam, Kementerian Pendidikan Malaysia.

Isu Permasalahan Kajian

Penglibatan membawa erti perbuatan atau hal melibatkan diri dalam sesuatu perkara. (Mohd Fazli Hasan et al., 2013) Permasalahan berkaitan penglibatan pelajar dalam proses pembelajaran *Mahārāt al-Quran* telah berlaku di beberapa buah sekolah melalui hasil kajian-kajian lepas. Satu kajian yang bertajuk *Tahap Penguasaan Ilmu Qirā'at di Sekolah Menengah Agama Persekutuan Bentong, Pahang* telah dilaksanakan oleh Mohd Izhar Daud dan Rohana Zakaria (2021). Hasil Dapatan kajian tersebut mendapati tahap penguasaan ilmu *Qirā'at* pelajar di Sekolah Menengah Agama Persekutuan Bentong adalah pada tahap yang sederhana. Selain itu, kefahaman dan penguasaan ilmu tajwid kalangan pelajar tahfiz berada pada tahap yang lemah. Berdasarkan analisis, perkara ini berlaku disebabkan pelajar-pelajar kurang menguasai bahagian teori ilmu qiraat berbanding praktikal ilmu qiraat. (Zainora Daud et al., 2012) Oleh kerana ilmu qiraat merupakan diantara enam sub bidang di bawah subjek *Mahārāt al-Quran*, maka langkah dan usaha perlu diambil oleh pihak yang berkenaan bagi meningkatkan penguasaan ilmu qiraat pelajar tahfiz khususnya. Menurut Maulana Ilyas dan Muhd Akil Ali. (2018) Ini menunjukkan bahawa pelajar haruslah mempunyai minat dan menguasai terhadap pembelajaran ilmu yang diajar supaya dapat menerima pelajaran yang diberikan oleh guru-guru mereka dengan baik.

Azlin Ariffin dan Suhaimi Mamat (2020) menyatakan murid-murid aliran agama kini tidak mampu untuk menulis atau membaca di dalam bahasa Arab dengan baik apatah lagi untuk bertutur dengan lancar. Tahap penguasaan murid sentiasa menjadi ukuran kepada keberhasilan proses pembelajaran yang dilaksanakan. Tambahan lagi, pelajar perlu memantapkan penguasaan bahasa Arab kerana bahasa ini sangat penting dalam memahami ilmu *Qirā'at* terutamanya beberapa istilah yang digunakan di dalam Qiraat (Izhar Daud & Rohana Zakaria, 2021)

Kajian lepas yang telah dilaksanakan di Malaysia membuktikan bahawa guru adalah antara faktor yang signifikan dalam mempengaruhi prestasi akademik pelajar (Rohani et al., 2010). Guru akan menentukan tajuk pengajaran, isi kandungan pelajaran, metodologi pengajaran, bahan bantu mengajar dan menjadi pelaksana kepada kurikulum yang telah ditetapkan. Hal ini kerana guru terlibat secara langsung dalam aktiviti pengajaran dan pembelajaran (P&P). Para guru pastinya lebih memahami masalah yang berlaku dalam sesebuah kurikulum tersebut (Oemar, 2005). Oleh itu, persepsi para guru haruslah dipandang dan dinilai bagi memastikan sistem pembelajaran tersebut adalah bersesuaian dengan keadaan pelajar dan perkembangan semasa.

Matlamat dan tujuan kajian ini adalah untuk mengenal pasti persepsi guru terhadap tahap penglibatan pelajar dalam subjek *Mahārāt al-Quran*. Kajian ini telah menggariskan beberapa objektif dan persoalan kajian:

OJEKTIF KAJIAN

1. Mengetahui tahap penglibatan pelajar dalam pembelajaran *Mahārāt al-Quran*.

PERSOALAN KAJIAN

1. Sejauhmanakah penglibatan pelajar dalam mempelajari *Mahārāt al-Quran*?

Limitasi Kajian

Kajian ini dilaksanakan fokus kepada guru tahfiz KBT (Kurikulum Bersepadu Tahfiz). Pengkaji hanya menumpukan kepada guru tahfiz yang mengajar di Sekolah Menengah Agama (SMA) sekitar Negeri Sembilan. Kajian ini hanya dalam ruang lingkup penglibatan pelajar dalam matapelajaran *Maharat al-Quran*.

7.0 TINJAUAN LITERATUR

Terdapat beberapa kajian lepas yang membincangkan tentang pengajian dan pembelajaran maharat al-Quran di sekolah-sekolah yang terpilih sebagai bahan kajian. Sri Andayani et al. (2021) dalam kajiannya yang bertajuk *Amalan Guru Dalam Pengajaran Subjek Mahārāt al-Quran Kurikulum Bersepadu Tahfiz* menjelaskan berkenaan mengukur tahap amalan guru dalam pengajaran subjek *Mahārāt al-Quran* Kurikulum Bersepadu Tahfiz (KBT). Keseluruhan kajian menunjukkan, amalan pengajaran *Mahārāt al-Quran* dalam kalangan guru berada pada tahap tinggi, walaupun begitu masih terdapat sebilangan guru yang kurang melaksanakan amalan pengajaran yang dirasakan sesuai bagi mata pelajaran *Mahārāt al-Quran*. Pengkaji melihat kajian ini menumpukan kepada amalan dalam pengajaran dalam bentuk bahan bantu mengajar. Kajian ini tidak menyentuh aspek penglibatan pelajar dari guru sepertimana kajian yang akan dijalankan oleh pengkaji.

Rabi'atul Athirah et al. (2021) telah melaksanakan dua artikel yang bertajuk *Keperluan Penilaian Pelaksanaan Mata Pelajaran Maharat Al-Quran di Sekolah Menengah Tahfiz Model Ulul Albab dan Kesediaan Dan Kefahaman Guru Maharat Al-Quran Terhadap Pembelajaran Abad ke-21 di Sekolah Menengah Tahfiz Model Ulul Albab*. Kedua-dua artikel menjelaskan tentang kemudahan dan alat bantu mengajar yang disediakan oleh pihak tertentu ketika PdPc *Mahārāt al-Quran* dan pelaksanaan amalan PdPc *Mahārāt al-Quran* oleh guru Tahfiz Model Ulul Albab (TMUA). Dapatan dari kajian ini mendapati tahap kesediaan guru TMUA menggunakan elemen PAK 21 ketika pelaksanaan PdPc Maharat al-Quran dalam keadaan yang baik. Namun begitu kajian ini tidak begitu umum dan perlaksanaanya hanya melibatkan sebilangan kecil guru sahaja menerusi instrumen temubual. Kajian ini kerap mengulas hanya kepada alat bantu mengajar tanpa menyentuh aspek penglibatan pelajar. Lebih-lagi, kajian yang akan dijalankan ini melibatkan guru tahfiz Kurikulum Bersepadu Tahfiz (KBT) dan bukan dari kalangan guru TMUA.

Mohd Izhar Daud dan Rohana Zakariya (2021) dalam kajiannya bertajuk *Tahap Penguasaan Ilmu Qiraat di Sekolah Menengah Agama Persekutuan Bentong, Pahang* menjelaskan tentang analisis tahap penguasaan ilmu *Qirā'at* dan tahap pengetahuan ilmu *Qirā'at* dalam kalangan pelajar SMAP Bentong. Sekolah ini juga merupakan sekolah yang melaksanakan kurikulum Tahfiz Model Ulul Albab (TMUA). Dapatan kajian analisis mendapati bahawa tahap penguasaan ilmu *Qirā'at* di SMAP Bentong berada pada tahap sederhana tinggi. Pengetahuan ilmu *Qirā'at* dalam kalangan pelajar SMAP Bentong

pula berada pada tahap tinggi. Ilmu *Qirā'at* merupakan sub bidang dalam mata pelajaran *Mahārāt al-Quran*. Namun begitu, kajian ini hanya memberi tumpuan kepada penguasaan dan pengetahuan dikalangan pelajar sahaja dan tidak melibatkan guru.

METODOLOGI

Reka Bentuk Kajian

Reka bentuk kajian adalah salah satu aspek yang dapat menentukan kaedah untuk mengumpulkan data empirikal bagi menjawab persoalan kajian yang dilakukan (Rozmi 2016). Dalam kajian ini, reka bentuk kajian yang digunakan adalah reka bentuk kajian tinjauan. Menurut Ahmad Munawar dan Mohd Nor Shahizan (2015), kajian tinjauan lazimnya melibatkan persoalan mengenai tingkah laku individu seperti persepsi, tahap pengetahuan, kefahaman, kepercayaan, kegemaran dan lain-lain. Oleh itu, reka bentuk kajian ini sangat bersesuaian dengan kajian yang dijalankan iaitu untuk mengkaji persepsi guru terhadap pembelajaran *Maharat al-Quran* di sekolah. Kajian ini hanya menggunakan metode kajian berbentuk kuantitatif melalui edaran soal selidik.

Populasi dan Sampel Kajian

Populasi ialah kumpulan sasaran pengkaji supaya sesuatu dapatan kajian dapat diaplikasikan. Di dalam kajian ini, populasi sasaran pengkaji adalah terdiri daripada guru-guru tahfiz yang mengajar *Mahārāt al-Quran*. Data yang diperolehi daripada Jabatan Pelajaran Negeri (JPN) Negeri Sembilan menunjukkan sejumlah 112 orang guru maharat al-Quran yang melibatkan enam buah sekolah menengah agama (SMA) yang melaksanakan Kurikulum Bersepadu Tahfiz (KBT). Kajian ini menggunakan kaedah persampelan rawak berlapis (Mohd Majid Konting, 2000) ataupun juga dikenali sebagai rawak berstrata. (Mohd. Najib, 2003) Jadual 1 di bawah menunjukkan jumlah sekolah dan bilangan guru yang mengajar *Mahārāt al-Quran* yang berada di sekitar negeri sembilan.

Jadual 1

Nama Sekolah dan Bilangan Guru Tahfiz

Bil	Sekolah	Bil. Guru
1	Sekolah Menengah Agama Nilai	21
2	Sekolah Menengah Agama Haji Mohd Yatim	30
3	Sekolah Menengah Agama Sains Kuala Pilah	20
4	Sekolah Menengah Agama Haji Tan Ahmad	15
5	Sekolah Menengah Agama Repah	12
6	Sekolah Menengah Agama Telok Kemang	14
Jumlah		112

Sumber: Data Jabatan Pelajaran Negeri Sembilan (2021)

Responden yang terlibat terdiri daripada guru-guru tahfiz yang mengajar subjek *Mahārāt al-Quran*. Di dalam kajian ini, sejumlah 112 orang guru tahfiz yang mengajar matapelajaran *Mahārāt al-Quran* telah dipilih secara rawak untuk diberikan instrumen soal selidik yang merupakan sumber utama di dalam kajian ini. Pemilihan sampel telah dibuat secara rawak bagi memberikan peluang yang

sama kepada individu untuk terlibat sebagai sampel kajian ini dalam mewakili populasi yang dikaji. Namun, daripada 112 orang guru tersebut, hanya sejumlah 90 orang sahaja yang mengembalikannya semula dan boleh digunakan untuk dijalankan analisis berkaitan kajian ini.

Dalam hal ini, Krejcie dan Morgan berpendapat bahawa saiz sampel yang sesuai bagi bilangan saiz populasi seramai 120 orang ialah 92 orang. Dengan itu, sejumlah 90 orang responden yang menjadi sampel bagi kajian ini adalah menepati pendapat Krejcie dan Morgan. (1970)

Instrumen Kajian

Soal selidik adalah antara instrumen pengukuran yang sering digunakan dalam pelaksanaan proses penyelidikan pendidikan bagi mendapatkan data kajian (Chua, 2011) dan maklumat tentang fakta, kehendak, kemahuan, emosi dan seumpamanya (Majid Konting, 2000). Item-item soalan yang dikemukakan di dalam borang soal selidik adalah terdiri daripada soalan-soalan yang diletakkan di bawah 3 bahagian utama iaitu. Bahagian A adalah metodologi pengajara yang mempunyai 10 item. Bahagian B adalah berkaitan bahan bantu mengajar yang mempunyai 10 item. Pada Bahagian C pula adalah berkaitan penglibatan pelajar yang juga mempunyai 10 item.

Jadual 2
Item-item Soalan Borang Soal Selidik

Bahagian	Perkara	Jumlah
Bahagian A	Penglibatan Pelajar	10 Item

Sumber: Soal Selidik 2021

Skala pengukuran yang digunakan di dalam soal selidik ini adalah berbentuk skala likert berdasarkan pilihan jawapan Sangat Tidak Setuju (STS), Tidak Setuju (TS), Tidak Pasti (TP), Setuju (S) dan Sangat Setuju (SS). Skala likert ini digunakan sebagai pilihan jawapan responden bagi item-item soalan bahagian A, B dan C.

Kesahan dan kebolehpercayaan

Sebelum instrumen diedarkan untuk kajian rintis, instrumen soal selidik telah melalui proses kesahan kandungan bersama 6 orang pakar yang mempunyai kepakaran dan pengalaman luas dalam bidang masing-masing. Kepakaran yang dimaksudkan ialah kepakaran dalam bidang pendidikan tahfiz terutamanya bidang maharat al-quran dan penyelidikan. Manakala indeks kebolehpercayaan item-item dalam soal selidik, analisis data telah dilakukan untuk mendapatkan nilai Alpha Cronbach.

Jadual 3
Klasifikasi indeks kebolehpercayaan

Nilai pekali alpha	Indikator
> 0.90	Sangat Tinggi
0.70 - 0.89	Tinggi
0.30 - 0.69	Sederhana
< 0.30	Rendah

Sumber: Diubahsuaikan dari Klasifikasi Indeks Kebolehpercayaan oleh Norsaleha (2015) dari indeks asal Kirk (1984) dan Babbie (1992)

Secara keseluruhannya, nilai pekali alpha bagi keseluruhan item (30) dalam soal selidik mencapai tahap yang tinggi iaitu 0.914. Namun, nilai pekali alpha sekiranya dibahagikan mengikut bahagian tidak mencapai tahap yang tinggi iaitu bagi pemboleh ubah metodologi pengajaran $\alpha = 0.667$, bahan bantu mengajar (BBM) $\alpha = 0.740$ dan penglibatan pelajar $\alpha = 0.864$. Jadual 3.3 menunjukkan nilai kebolehpercayaan pekali alpha bagi setiap pemboleh ubah dalam kajian rintis yang telah dijelaskan.

Jadual 4

Nilai kebolehpercayaan pekali alpha bagi setiap pemboleh ubah dalam kajian sebenar

Bil.	Pemboleh ubah / konstruk	Bil. Item	Pekali alpha	Interpretasi
1.	Penglibatan pelajar	10	$\alpha = 0.929$	Sangat Tinggi

Sumber: Soal Selidik 2021

Kajian Rintis

Sebelum borang soal selidik diedarkan, satu kajian rintis telah dilakukan. Kajian rintis ialah satu kajian percubaan yang dilakukan ke atas bilangan sampel yang kecil sebelum kajian sebenar dilakukan (Norsaleha 2015). Ianya bertujuan untuk meneliti, memperbaiki, menambah nilai kesahan dan kebolehpercayaan soal selidik di samping mengatasi masalah-masalah yang mungkin berlaku semasa menjalani kajian sebenar.

Kajian rintis telah dilakukan pada 04 hingga 06 Januari 2022 ke atas guru - guru *mahārāt al-quran* yang mengajar selain daripada negeri sembilan. Guru – guru ini telah dipilih secara rawak yang terdiri daripada lelaki dan perempuan. Faktor pemilihan responden guru *mahārāt al-quran* sebagai responden untuk kajian rintis ini adalah kerana keterlibatan mereka juga mengajar mata pelajaran yang sama iaitu *mahārāt al-Quran*. Sebanyak 30 borang soal selidik telah diedarkan namun hanya 24 borang yang telah diterima semula dan diisi dengan lengkap. Kesemuanya menjawab secara dalam talian (*online*)

Statistik Deskriptif

Statistik deskriptif ialah statistik yang digunakan untuk menghurai dan mempersembahkan data. Data ditunjukkan dalam bentuk min, sisihan piawai, median, mod, taburan normal dan skor Z (Chua Yan Piaw 2014) Statistik deskriptif digunakan bagi menerangkan ciri-ciri sampel atau kombinasi pemboleh ubah. Statistik deskriptif digunakan untuk memberikan gambaran tentang, metodologi pengajaran, bahan bantu mengajar dan penglibatan pelajar, Analisis adalah berbentuk kekerapan, peratus, min dan sisihan piawai. Bagi tujuan interpretasi data deskriptif kajian secara keseluruhan dapatan kajian dianalisis berpandukan jadual dari Nunally (1994)

Jadual 5

Interpretasi Dapatan Deskriptif

Bil	Skor Min	Interpretasi
1	1.00 hingga 2.00	Rendah
2	2.01 hingga 3.00	Sederhana Rendah
3	3.01 hingga 4.00	Sederhana Tinggi
4	4.01 hingga 5.00	Tinggi

Sumber: Nunally (1994)

DAPATAN KAJIAN

Analisis data daripada soal selidik yang dijalankan adalah bagi mendapatkan analisis kekerapan, peratusan, min dan sisihan piawai dan interpretasi pembelajaran *Mahārāt al-Quran*. Analisis perbincangan ini merangkumi metodologi pengajaran, bahan bantu mengajar dan penglibatan pelajar dalam pembelajaran *Mahārāt al-Quran*. Perinciannya adalah seperti berikut:

Penglibatan Pelajar

Analisis data dapatan daripada Penglibatan Pelajar dalam pembelajaran *Mahārāt al-Quran* ditunjukkan seperti dalam Jadual 8 di bawah:

Jadual 8

Kekerapan, peratusan, skor min dan sisihan piawai persepsi guru terhadap penglibatan pelajar dalam mempelajari Mahārāt al-Quran

Kod item	Item	Skor min	Sisihan piawai
1	Pelajar berminat dalam mendalami ilmu <i>Mahārāt al-Quran</i>	3.47	0.912
2	Pelajar berminat untuk melibatkan diri dalam perbincangan dan soal jawab ketika pembelajaran <i>Mahārāt al-Quran</i>	3.58	1.008
3	Pelajar dapat membaca teks Arab dengan baik walaupun tanpa baris	2.34	0.999
4	Pelajar boleh memahami istilah tajwid dan <i>qirā'at</i> walaupun ditulis dalam bahasa Arab	2.45	1.030
5	Pelajar boleh menghafal istilah tajwid dan <i>qirā'at</i> yang telah dipelajari	3.42	0.936
6	Pelajar dapat menghuraikan istilah tajwid dan <i>qirā'at</i> dengan baik	3.04	1.109
7	Pelajar dapat menguasai istilah-istilah tajwid dan <i>qirā'at</i> yang terdapat dalam <i>Mahārāt al-Quran</i>	3.04	0.989
8	Pelajar mengenali ulama-ulama yang masyhur dalam bidang tajwid dan <i>qirā'at</i>	3.00	1.010
9	Pelajar mengenal kitab-kitab yang muktabar dalam pengajian <i>Mahārāt al-Quran</i>	2.83	1.004
10	Pelajar mendapat keputusan yang memberangsangkan dalam <i>Mahārāt al-Quran</i> ketika peperiksaan diadakan	3.13	0.981
Keseluruhan		3.03	0.765

Sumber: Soal Selidik 2021

Persepsi-persepsi guru yang diperoleh dari analisis ini adalah (D1) Pelajar berminat dalam mendalami ilmu *Mahārāt al-Quran* (min = 3.47, sp = 0.912). (D2) Pelajar berminat untuk melibatkan diri dalam perbincangan dan soal jawab ketika pembelajaran *Mahārāt al-Quran* (min = 3.58, sp = 1.008). (D3) Pelajar dapat membaca teks Arab dengan baik walaupun tanpa baris (min = 2.34, sp =

0.999). (D4) Pelajar boleh memahami teks hadis walaupun ditulis dalam bahasa Arab (min = 2.45, sp = 1.030). (D5) Pelajar boleh menghafal hadis yang telah dipelajari (min = 3.42, sp = 0.936). (D6) Pelajar dapat menghuraikan matan hadis dengan baik (min = 3.04, sp = 1.109). (D7) Pelajar dapat menguasai istilah-istilah yang terdapat dalam *Mahārāt al-Quran* (min = 3.04, sp = 0.989). (D8) Pelajar mengenali ulama-ulama yang masyhur dalam bidang tajwid dan *qirā'at* (min = 3.00, sp = 1.010). (D9) Pelajar mengenal kitab-kitab yang muktabar dalam pengajian *Mahārāt al-Quran* (min = 2.83, sp = 1.004). (D10) Pelajar mendapat keputusan yang memberangsangkan dalam *Mahārāt al-Quran* ketika peperiksaan diadakan (min = 3.13, sp = 0.981).

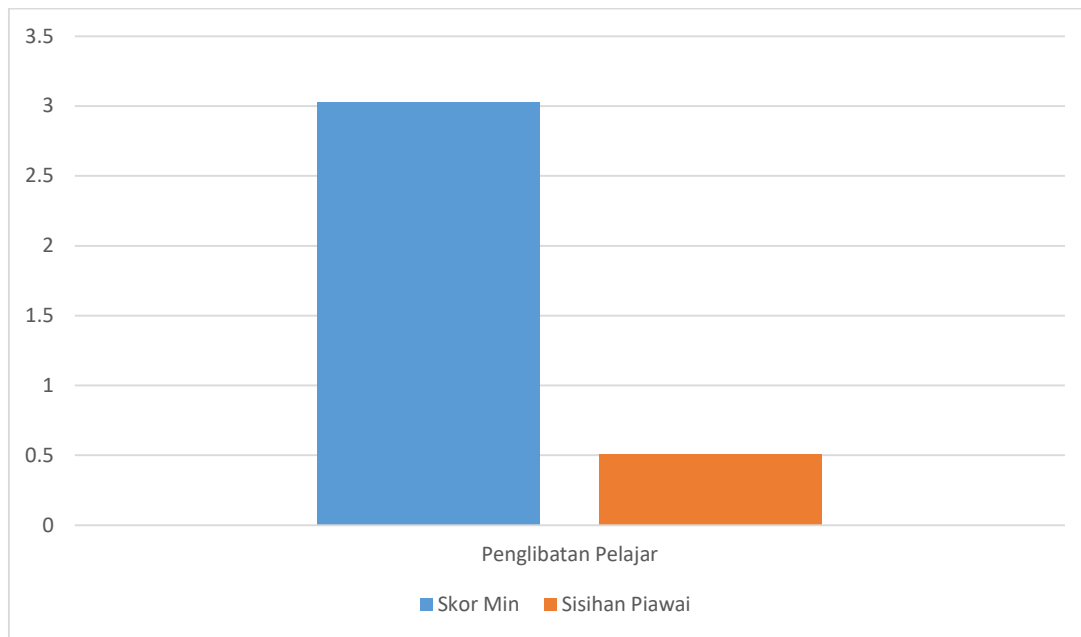
Interpretasi dapatan Jadual 8 di atas menunjukkan item-item berkaitan penglibatan pelajar dalam pembelajaran *Mahārāt al-Quran* berada pada tahap sederhana rendah sehingga sederhana tinggi dengan julat min antara 2.34 hingga 3.58. Item yang mempunyai min yang paling tinggi ialah "*Pelajar berminat untuk melibatkan diri dalam perbincangan dan soal jawab ketika pembelajaran Mahārāt al-Quran*" iaitu (min = 3.58 dan sp = 1.008). Dari segi kekerapan dan peratusan menunjukkan bahawa seramai 53 orang (58.5%) guru menyatakan setuju, 14 orang (15.1%) guru menyatakan tidak setuju, 10 orang (11.3%) guru menyatakan sangat setuju, 10 orang (11,3%) guru menyatakan tidak pasti, dan 3 orang (3.8%) guru menyatakan sangat tidak setuju. Manakala item yang mempunyai min yang paling rendah ialah "*Pelajar dapat membaca teks Arab dengan baik walaupun tanpa baris*" (min = 2.34 dan sp = 0.999) adalah berada pada tahap sederhana rendah. Dari segi kekerapan dan peratusan menunjukkan bahawa 36 orang (39.6%) guru menyatakan tidak setuju, 24 orang (26.4%) menyatakan tidak pasti, 18 orang (20.8%) guru menyatakan sangat tidak setuju, 10 orang (11.3%) guru menyatakan setuju dan 2 orang (1.9%) guru menyatakan sangat setuju. Namun secara keseluruhannya menunjukkan bahawa penglibatan pelajar dalam pembelajaran *Mahārāt al-Quran* berada pada tahap sederhana tinggi (min = 3.03 dan sp = 0.765).

Perbandingan Skor Min Bagi Pemboleh Ubah

Rajah 9 menunjukkan perbandingan skor min dan sisihan piawai secara keseluruhan setiap pemboleh ubah dalam kajian ini. Persepsi guru terhadap penglibatan pelajar iaitu dengan skor min sebanyak (min = 3.03, sp = 0.504). Kedua-dua pemboleh ubah tersebut mencapai interpretasi pada tahap yang sederhana.

Jadual 9

Nilai Skor Min Bagi Semua Pemboleh Ubah Kajian

PERBINCANGAN

Penglibatan Pelajar

Pada bahagian penglibatan pelajar, dapatan dari kajian mendapati pelajar berminat untuk melibatkan diri dalam perbincangan dan soal jawab ketika pembelajaran *Mahārāt al-Quran*. Menurut Mohd Anuar Mamat, (2014) kaedah soal jawab ini mampu membina bakat dan potensi diri yang diperlukan oleh seorang pelajar di samping mencetus kemahiran berfikir secara kreatif dan kritis. (Mohd Anuar Mamat, 2014) Penguasaan pelajar dalam membaca teks Arab tanpa baris adalah berada pada tahap sederhana rendah. Ini bertepatan dengan kajian yang dilakukan oleh Azlan Ariffin dan Suhaimi Mamat (2020). Beliau mendapati kelemahan ini juga dirasakan semakin hari semakin meningkat. Dalam semua aspek, didapati masih banyak masalah yang dihadapi walaupun terdapat usaha-usaha yang boleh dibanggakan untuk mengatasi masalah ini. Dalam memperkasakan penguasaan bahasa Arab dalam kalangan murid-murid, satu usaha dan langkah perlu difikirkan dalam menghasilkan pendidikan yang mempunyai kualiti yang tinggi (Azlan Ariffin, 2020).

CADANGAN

Para guru memainkan peranan penting dalam memastikan objektif pembelajaran yang ditetapkan berjaya tercapai. Oleh itu, sebarang masalah yang dihadapi oleh para guru haruslah diambil serius dan dibantu sebaik mungkin. Masalah kekurangan bahan rujukan dan BBM yang diperlukan hendaklah diselesaikan secepat mungkin bagi memudahkan para guru menjalankan tugasnya sebagai pendidik. Selain itu, para guru haruslah mempunyai metodologi pengajaran tersendiri bagi menarik minat pelajar. Para guru haruslah kreatif dalam mengajar dan menggunakan kaedah pengajaran yang mudah difahami oleh pelajar. Ini dapat meningkatkan minat pelajar untuk lebih mendalami ilmu Islam. Kajian ini juga boleh digunakan sebagai panduan dan rujukan kepada penyelidik-penyelidik lain pada masa akan datang yang ingin menjalankan kajian lanjutan tentang masalah-masalah yang berkaitan (Azmil Hashim, 2010).

KESIMPULAN

Secara keseluruhannya, kajian ini mendapati bahawa metodologi pengajaran, bahan bantu mengajar dan penglibatan pelajar dalam pembelajaran *Mahārāt al-Quran* berada pada tahap sederhana tinggi. Hakikatnya, majoriti guru telah memberikan usaha yang semaksima mungkin untuk menyampaikan ilmu pengetahuan kepada murid. Oleh sebab itu, proses penambahbaikan perlu dilakukan dari semasa ke semasa bagi memastikan pelaksanaan Kurikulum Bersepadu Tahfiz (KBT) *Mahārāt al-Quran* yang dijalankan menepati matlamat dan objektif yang dirancang. Penggembelengan tenaga dari semua pihak termasuklah penggubal dasar, pelaksana kurikulum, penerima kurikulum serta kumpulan sokongan menjadi titik tolak kejayaan kurikulum mata pelajaran *Mahārāt al-Quran* ini pada masa akan datang. Dengan itu pelaksanaan kurikulum berkenaan dapat ditambah baik dan dimantapkan agar memberikan impak yang positif dan kukuh dalam pembangunan seorang murid agar menjadi insan yang memberi manfaat pada masa akan datang.

Rujukan

- Ahmad Mohd Salleh. (2004). *Pendidikan Islam: Falsafah, pedagogi dan metodologi*. Edisi Semakan. Shah Alam: Fajar Bakti Sdn. Bhd.
- Ahmad Munawar Ismail & Mohd Nor Shahizan Ali. 2015. *Mengenal Kuantitatif & Kualitatif Dalam Penyelidikan Pengajian Islam*. Bangi: Penerbit FPI Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Azlin Ariffin @ Riffin & Muhamad Suhaimi Taat. (2020). Penguasaan Bahasa Arab: Hubungannya Dengan Sikap Murid dan Pengajaran Guru. *Malaysian Journal of Social Sciences and Humanities (MJSSH)* Volume 5, Issue 3. 13- 23
- Babbie, E.R. (1992). *The Practice of Social Research*. California: Wardsworth Publishing Company.
- Chua, Yan. Piaw. (2011). *Kaedah penyelidikan edisi kedua*. Kuala Lumpur: McGraw Hill
- Chua, Yan Piaw. (2014) *Asas Statistik Penyelidikan*. Edisi ke-3. Shah Alam: McGraw-Hill Education (Malaysia) Sdn. Bhd.
- Haris Abd Wahab & Siti Hajar Abu Bakar. (2016), *Kaedah Penyelidikan Kerja Sosial Pengalaman di Lapangan* Kuala Lumpur: Penerbit Universiti Malaya
- Jabatan Pendidikan Negeri Sembilan (2021). *Data Guru Tahfiz Kurikulum Bersepadu Tahfiz (KBT)*. Sektor Pendidikan Islam. Unit Perancangan dan Pembangunan Islam.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (2016). Surat Pekeliling Ikhtisas Kementerian Pendidikan Malaysia. Bil. 1 2016: *Pelaksanaan Tahfiz Model Ulul Albab di Sekolah Menengah KPM*
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (2017). Maklumat Pemilihan Pakej Mata Pelajaran Menengah Atas Kurikulum Bersepadu Tahfiz Dini dan Kurikulum Bersepadu Tahfiz.
- Kirk, R. E. (1984). *Elementary Statistics*. Edisi ke-2. California: Brooks/Cole Publishing Company.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities, *Educational and Psychological Measurement*, (30), 607–610.
- Landell K. (1997). *Management by Menu*. London: Wiley Dan Sons Inc.
- Kuh, G.D. (1992). What Do We Do Now? Implication For Educations Of How Colleges Affects Students. *American Educational Research Journal* 30(2): 277-304
- Maulana Muhammad Ilyas Bin Temrin & Mohd Akil Muhamed Ali. (2017). Persepsi Guru Terhadap Pembelajaran Ilmu Hadith Di Sekolah-Sekolah Menengah Kebangsaan Agama (Smka) Di Sarawak, Malaysia. *Jurnal Al-Banjari*, Vol. 16. Hlm. 112-137
- Mohd Anuar Mamat. (2014). Kaedah Soal Jawab Dalam Pengajaran Imam Abu Hanifah: Satu Analisis Perbandingan. *Journal 'Ulum Islamiyyah*, Vol. 12 (June) 2014. 55- 72
- Mohd Fazli Hasan, and Suhaida Abdul Kadir & Soaib Asimiran, (2013) Hubungan Persekitaran Sekolah Dengan Penglibatan Pelajar Dalam Aktiviti Kokurikulum Di Sekolah Menengah. *Jurnal Pendidikan Malaysia*, 38 (2). Hlm 1 – 9.

- Mohd Izhar Daud & Rohana Zakaria. (2021). Tahap Penguasaan Ilmu Qiraat di Sekolah Menengah Agama Persekutuan Bentong, Pahang. *Jurnal Qiraat Fakulti Pengajian Peradaban Islam*, Kolej Universiti Islam Antarabangsa Selangor (KUIS), Vol. 4, Bil. 2, 51-63.
- Mohd. Najib Abdul Ghafar. (2003). *Reka Bentuk Tinjauan Soal Selidik Pendidikan*. Skudai: Universiti Teknologi Malaysia.
- Mohd. Majid Konting. (2000). *Kaedah penyelidikan pendidikan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Nik Md Saiful Azizi Nik Abdullah & Rabi'atul Athirah Muhammad Isa. (2020). Sejarah dan Kaedah Pelaksanaan Tahfiz Model Ulul Albab Kementerian Pendidikan Malaysia: Kajian Di Sekolah Menengah Kebangsaan Agama Kuala Lumpur. *Jurnal Darul Quran*. Bil. 24. 146 – 169.
- Norazman Alias, Muhammad Hafiz Saleh, Abd Muhaimin Ahmad, Muhammad Arif Musa, Hayati Hussin & Zainora Daud. (2020). Fenomena Tahfiz Di Malaysia: Keperluan Institut Perguruan Tahfiz Malaysia Bagi Lepas Aliran Tahfiz. *Jurnal Islam Dan Masyarakat Kontemporari*. ISSN 1985-7667. 22 -33.
- Norsaleha Mohd. Salleh. (2015). *Penghayatan Akidah, Ketenangan Hati Dan Ketenangan Rohani Pelajar Sekolah Menengah Kebangsaan Di Malaysia*. Tesis Dr. Fal, Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Nunnally, J.,C., & Bernstein, I., H., (1994). *Psychometric theory*. New York: McGraw-Hill
- Oemar Hamalik. (2005). *Proses Belajar Mengajar*. Ulang cetak. Jakarta: PT Bumi Aksara
- Rabi'atul Athirah, Mohd Faizulamri bin Mohd Saad, Sabri Mohamad, Latifah Abdul Majid dan Nik Md Saiful Azizi b Nik Abdullah. (2021). Keperluan Penilaian Pelaksanaan Mata Pelajaran Maharat Al-Quran di Sekolah Menengah Tahfiz Model Ulul Albab. *Jurnal al-Turath*, Vol. 6, No. 1, 18 – 24.
- Rohani Arbaa, Hazri Jamil & Nordin Abd Razak. (2010). Hubungan Guru-Pelajar dan Kaitannya dengan Komitmen Belajar Pelajar: Adakah Guru Berkualiti Menghasilkan Perbezaan Pembelajaran Antara Jantina Pelajar. *Jurnal Pendidikan Malaysia*. Vol. 35 (2). 61-69.
- Rozmi Ismail. 2016. *Metodologi Penyelidikan Teori dan Praktis*. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Siti Khadizah Kaimin. (2021). *Masalah Dan Cabaran Guru Tahfiz Dalam Pelaksanaan Pengajaran Tahfiz Model Ulul Albab Sekolah Menengah Di Kementerian Pelajaran Malaysia*. Kertas dibentangkan di Seminar Proceedings of the 7th International Conference on Quran as Foundation of Civilization (SWAT 2021)
- Sri Andayani binti Mahdi Yusuf, Mohd. Aderi bin Che Noh & Khadijah binti Abdul Razak. (2021). Amalan Guru Dalam Pengajaran Subjek Maharat Al-Quran Kurikulum Bersepadu Tahfiz. *JQSS – Journal of Quran Sunnah Education and Special Needs*. Vol. 5 December 2021. 39 – 49.
- Tengku Sarina Aini Tengku Kasim & Fatimah Sahida Abdurajak, (2018). Pengalaman pengajaran guru novis Pendidikan Islam: implikasi terhadap reka bentuk kurikulum latihan pendidikan guru. *Jurnal Pendidikan Malaysia*, 43 (1). 59-66
- Zainora Daud, Muhammad Fairuz A. Adi & Mustaffa Abdullah. (2012). *Kaedah Pengajaran Dan Pembelajaran Pengajian Qiraat Di Jabatan Al-Quran Dan Al-Qiraat, Kuis: Satu Tinjauan Awal*. Kertas dibentangkan dalam seminar International Confrence on research in Islamic and Arabic language education (2012). 474 - 484